

2024

Îndrumar de afaceri SPANIA

Biroul de Promovare Comercial-Economică

Madrid

CUPRINS

1. Spania - profil de țară	2
2. Economia Spaniei	6
2.1 Planul de recuperare, transformare și reziliență	7
2.2 Comerțul exterior al Spaniei în 2023	10
3. Constituirea societăților/reprezentanțelor comerciale	12
4. Sistemul spaniol de impozitare și de comerț	14
4.1 Sistemul fiscal	15
4.2 Sistemul de comerț	16
5. Programe destinate mediului de afaceri	18
6. Relațiile economice româno-spaniole*	19
6.1 Comerțul biletaral de mărfuri	19
6.2 Comerțul bilateral de servicii	21
6.3 Aspecte generale privind strategia de intrare pe piață	21
6.4 Investiții spaniole în România	23
6.5 Investiții românești în Spania	23
7. Târguri și expoziții internaționale importante organizate în Spania	24
8. Instituții și organizații economice	26
9. Alte informații	27
10. Date de contact	28
SURSE	28

1. SPANIA – PROFIL DE ȚARĂ.

Denumire oficială: Regatul Spaniei (*Reino de España*).

Monedă: EUR.

Geografie.

- **Așezare:** în sud-vestul Europei, în Peninsula Iberică, înconjurată de Marea Mediterană, Gibraltar, Franța, Andora, Golful Biscaya, Portugalia, Oceanul Atlantic.
- **Suprafață totală:** 505.970 km², din care partea continentală reprezintă 499.542 km², iar partea insulară 5.240 km² (Insulele Baleare, Insulele Canare și micile insule Chafarinas, Peñon de Alhucemas și Peñon de Velez de la Gomera, situate în largul coastelor Marocului).
După mărimea suprafeței, Spania este a patra țară din Europa (după Federația Rusă, Ucraina și Franța) și a doua din Uniunea Europeană.
- **Frontiere terestre:** 1917,8 km, din care: cu Andora 63,7 km, cu Franța 623 km, cu Gibraltar 1,2 km, cu Portugalia 1.214 km, cu Marocul în Ceuta 6,3 km și în Melilla 9,6 km.
- **Frontiere maritime :** 4.964 km.
- **Ape teritoriale:** zona maritimă teritorială de 12 noduri marine, zone învecinate de 24 noduri marine și zone economice exclusive de 200 noduri maritime (de aceste zone beneficiază doar la Oceanul Atlantic).
- **Climă:** temperată; veri foarte călduroase și cu cer senin în interiorul țării și mai moderate și înnorate în zonele costiere; ierni înnorate și reci în interior și parțial înnorate și răcoroase în zonele de coastă.
- **Relief:** platouri înalte înconjurată de dealuri, iar în partea de nord - de Munții Pirinei. Podișul (Meseta) ocupă circa 330.000 km².
- **Altitudini maxime:** 3.718 m în vârful Pico de Teide (Tenerife) din Insulele Canare; în Spania continentală, Munții Pirinei ajung la 3.404 m în vârful Pic d'Aneto, iar Munții Sierra Nevada ating 3.478 m în vârful Mulhacen.
- **Altitudine medie:** 660 m (locul 2 în Europa, după Elveția).
- **Resurse naturale** (relativ reduse în raport cu suprafața țării și nevoile economice): cărbune, lignit, țitei, minereu de fier, cupru, plumb, zinc (locul 8 în lume), uraniu, tungsten, mercur (locul 1 în lume), pirite, fluorină, ipsos, sepiolită, caolin, potasiu.
- **Utilizarea terenului:** 20,5 milioane ha (41%) terenuri arabile, 16,5 milioane ha (33%) păduri, 6,7 milioane ha (13%) pășuni și fânețe, 6,8 milioane ha (13%) suprafețe cu alte destinații.
- **Terenuri irigate:** 36.400 km². Lipsa acută de apă pentru agricultură a determinat construirea unor sisteme de irigații bazate pe cele mai moderne tehnici și crearea unor ferme mari (tip Huertas) pentru legume, orez și citrice.
- **Catastrofe naturale:** perioade îndelungate de secetă, incendii.
- **Mediu înconjurător:** Spania este parte semnatară a 23 de acorduri internaționale pe diverse tematici de ocrotire a mediului înconjurător.
- **Fus orar:** GMT +1.
- **Cod telefon:** +34. **Cod internet:** .es.

Limbă. Religie.

- **Religia:** Spania nu are o religie oficială. 94% din populația Spaniei este romano-catolică, restul de 6% practicând alte religii.

- **Limba oficială națională:** castiliana (74% din populație).
- **Limbi oficiale regionale :** catalană (17%), galițiană (7%), bască (2%).

Populație.

- **Populație:** 47.332.614 (2019), 47.398.695 (2020), 47.487.400 (2021), 48.047.631 (2022), 48.610.458 (2023). La 1 ianuarie 2023, numărul cetățenilor români rezidenți în Spania era de 627.478 persoane.
- **Densitatea medie a populației:** 96 locuitori/kmp.
- **Structura populației pe grupe de vârstă** (date 2023): sub 14 ani - 13,21%, 15-64 ani - 66,37%; peste 65 ani - 20,42%.

Date sectoriale.

- **Produse vegetale principale:** cereale (locul 5 mondial la producția de orz), legume și zarzavaturi, măslina (locul 1 mondial), struguri pentru vin, sfeclă de zahar, citrice, alte fructe, plante industriale, arbori de plută, flori.
- **Produse principale - zootehnie și pescuit:** carne de vită, porc și pasăre, produse lactate, pește.
- **Produse industriale principale:** autoturisme, componente auto, agro-alimentare (locul 1 mondial la ulei de măsline și locul 2 la producția de vinuri), produse chimice, textile, încălțăminte, metale și produse din metal, nave, mașini unelte, produse farmaceutice.
- **Principalele regiuni industriale:** Țara Bascilor, Catalonia, Madrid.
- **Industrii de bază:** metalurgia (fier, oțel, aluminiu, plumb, zinc), industria cimentului, industria chimică.
- **Industrii prelucrătoare:** construcții navale, autovehicule, echipamente electronice, mașini și echipamente grele, material rulant, echipamente electrice și electrotehnice, industria alimentară (ulei de măsline, vinuri, bere, băuturi alcoolice, zahăr, conserve din legume, fructe, carne și pește).
- **Industrii de bunuri de larg consum:** industria textilă și a confecțiilor, articole din piele și blănuri naturale, încălțăminte, industria hârtiei, industria de jucării, industria de prelucrare a tutunului.
- **Investiții în infrastructură** (buget 2023 & Plan de Reconstrucție, Transformare și Reziliență): 11,793 miliarde EUR.
- **Telefoane – linii principale în folosință:** 99,4% din populație.
- **Telefoane mobile:** 95% din populație.
- **Înmatriculări de autovehicule** (2021): 859.477 unități (-32% față de 2019).

Infrastructură de transport.

- **Rețeaua de căi ferate:** 15.558 km, din care 14.347 km cale ferată cu ecartament lat și 1.211 km – ecartament îngust. Linii de cale ferată de mare viteză: 3.152 km.
- **Șosele:** 165.361 km drumuri naționale (din care 14.981 km de autostrăzi de mare capacitate) și 489.698 km drumuri regionale.
- **Metrou:** Madrid, Barcelona, Sevilla, Bilbao, Gijón, Granada, Málaga, Valencia, Palma de Mallorca.
- **Căi navigabile interioare:** 1.045 km. **Principalele porturi:** Algeciras, Barcelona, Cartagena, Gijon, Huelva, Pasaje, Cadiz, La Coruña, Taragona, Valencia, Vigo.
- **Autorități portuare:** 28.
- **Aeroporturi:** 46. **Linii aeriene:** 130 companii aeriene care operează în Spania.

Informații administrative.

- **Capitală:** Madrid (3,26 milioane locuitori).
- **Orașe principale:** Barcelona (1,6 milioane locuitori), Valencia (814 mii), Sevilla (703 mii), Malaga (568 mii), Zaragoza (674 mii), Bilbao (354 mii).
- **Structură administrativă:**

Începând cu anul 1978, **Spania este organizată pe principiul descentralizării teritoriale**, fiind împărțită administrativ în **17** regiuni denumite **comunități autonome**, care dispun de un statut ridicat de autonomie: Andalucia, Aragon, Asturias, Insulele Baleare, Insulele Canare, Cantabria, Castilla-La Mancha, Castilla și Leon, Catalonia, Comunitatea Valenciană, Extremadura, Galicia, La Rioja, Madrid, Murcia, Navarra, Țara Bascilor. Comunitățile autonome au *Statut, Guvern și Parlament proprii*. Guvernul Spaniei numește câte un *reprezentant (delegado, echiv. prefect) al guvernului central* în fiecare comunitate autonomă.

Comunitățile autonome se divid în 50 provincii (47 provincii în Spania peninsulară și 3 provincii în Spania insulară). Fiecare provincie este condusă de un Guvernator civil și de un consiliu provincial (Diputación). Provinciile se împart în sectoare juridice, iar acestea în municipii.

Comunităților autonome li se adaugă 2 orașe autonome (Ceuta și Melilla), precum și trei mici insule (Islas Chafarinas, Peñon de Alhucemas și Peñon de Velez de la Gomera) administrate direct de către Guvernul central spaniol și denumite "*Locuri de Suveranitate*".

- **Zi Națională:** 12 octombrie ("Ziua Hispanității")
- **Drapel:** trei benzi orizontale de culoare roșie (sus), galbenă (la mijloc - de lățime dublă, cu stema pe fond roșu) și roșie (jos).

Sistem politic.

- **Forma de guvernământ:** monarhie constituțională.
- **Șeful statului:** M.S. Felipe al VI-lea al Spaniei (din 19 iunie 2014).
- **Constituția:** a fost aprobată la 6 decembrie 1978 și a intrat în vigoare la 29 decembrie 1978.
- **Sistem de drept:** sistem de drept civil, cu aplicații regionale.
- **Drept de vot:** universal, la împlinirea vârstei de 18 ani.
- **Alegeri:**
 - Monarhia este ereditară;
 - Regele numește Președintele Guvernului în persoana liderului partidului majoritar sau al coaliției majoritare, care apoi este investit de către Parlament;
 - Vicepreședinții Guvernului sunt numiți de către monarh la propunerea Președintelui Guvernului.
- **Puterea executivă:**
 - **Consiliul de Miniștri** este desemnat de către șeful Guvernului;
 - **Consiliul de Stat** este organul consultativ suprem, dar recomandările acestuia nu sunt obligatorii.

2. ECONOMIA SPANIEI.

Evoluții economice în 2023. Prognoze 2024-2025.

Spania este a 14-a economie mondială și a 4-a din UE, după valoarea PIB (1,4 bn. USD).

În anul 2023, economia Spaniei a înregistrat o creștere de 2,5%, susținută de evoluțiile robuste ale pieței forței de muncă care au susținut consumul privat, precum și de contribuția exporturilor nete și a consumului public.

În trimestrul I 2024, PIB spaniol a înregistrat o creștere trimestrială de 0,7%, determinată în mare parte de contribuția cererii externe.

Pentru următoarea perioadă, prognozele arată o evoluție pozitivă:

- **creștere a PIB** cu 2,1% în 2024 (cu cererea internă ca principal motor de creștere), respectiv cu 1,9% în 2025;
- **consumul privat va fi susținut de crearea continuă de locuri de muncă și de reducerea treptată a ratei de economisire a gospodăriilor**; ocuparea forței de muncă a crescut cu 3,2%, în termeni anuali, fiind susținută de persistența fluxurilor migratorii puternice.
- **rata șomajului va continua să scadă** și se preconizează că va ajunge la 11,6 % în 2024 și la 11,1 % în 2025.
- **inflația totală își va menține tendința descendentă** pe măsură ce presiunile asupra prețurilor de bază se moderează;
- **deficitul public va continua să scadă**, stimulat de evoluția favorabilă a veniturilor și de eliminarea treptată a măsurilor de atenuare a impactului prețurilor ridicate la energie (sprijin direct pentru întreprinderi, reduceri de TVA pentru energie electrică și gaze, reducerea impozitului special pe energia electrică).

Cu toate acestea, situația economică a principalilor parteneri comerciali ai Spaniei ar putea avea un impact negativ asupra perspectivelor de creștere, afectând cererea externă și investițiile private, în pofida evoluțiilor pozitive preconizate ale activității turistice și ale exportului de servicii neturistice.

Raportul datorie/PIB va scădea treptat în continuare de la 105,5% în 2024 până la 104,8%, în 2025.

Principali indicatori macroeconomici în perioada 2023-2025:

	2023	2024	2025
PIB (miliarde EUR)	1.129	1.235	1.373
Rata anuală creștere PIB	2,5%	2,1%	1,9%
Deficit public (% PIB)	-3,6%	-3%	-2,8%
Datoria publică (% PIB)	107,7%	105,5%	104,8%
Rata inflației	3,4%	3,1%	2,3%
Rata șomajului	12,2%	11,6%	11,1%
Salariul minim (S1 2024)	1.323 EUR/lună, 14 plăți/an		

Punerea în aplicare a Planului de redresare și reziliență (PRR) va susține creșterea investițiilor pe parcursul orizontului de prognoză.

2.1 PLANUL DE RECUPERARE, TRANSFORMARE ȘI REZILIENȚĂ 2021-2026.

Planului de Recuperare, Transformare și Reziliență „*España Puede*” include liniile de acțiune pentru gestionarea celor 140 miliarde EUR alocate Spaniei în cadrul *Next Generation EU*.

Planul are la bază pe 4 axe transversale - tranziția ecologică, transformarea digitală, coeziunea socială și teritorială și egalitatea de gen - care orientează 10 politici prioritare, astfel:

(a) Agenda urbană și rurală, lupta împotriva depopulării și dezvoltarea agriculturii (16% din resurse).

Componente: (1) plan-șoc pentru o mobilitate durabilă, sigură și conectată în mediile urbane și metropolitane (zone de emisii reduse, stații de încărcare electrică, modernizarea transportului public și a parcului de vehicule publice); (2) plan de reabilitare a locuințelor și de regenerare urbană, având la bază energia din surse regenerabile; (3) transformarea și digitalizarea lanțului logistic al sistemului agroalimentar și de pescuit.

(b) Promovarea infrastructurilor și ecosistemelor rezistente (12,2%).

Componente: (4) conservarea și restaurarea ecosistemelor și a biodiversității acestora (investiții în infrastructura ecologică, politica de reîmpădurire, lupta împotriva desertificării/degradării terenurilor/pierderii biodiversității); (5) conservarea zonelor costiere și a resurselor de apă; (6) mobilitate durabilă, sigură și conectată (plan pentru modernizarea, digitalizarea, securitatea și sustenabilitatea infrastructurilor cheie de transport și intermodale).

(c) Tranziția energetică echitabilă și incluzivă (8,9%).

Componente: (7) consolidarea parcului de producție de energie din surse regenerabile (sub-plan specific pentru dezvoltarea energiei regenerabile în teritoriile insulare, Strategia Națională pentru Autoconsum, consolidarea producției de biogaz, dezvoltarea de proiecte de energie eoliană *offshore* și programe de sprijinire a dezvoltărilor tehnologice asociate economiei albastre); (8) modernizarea infrastructurii electrice, promovarea rețelelor inteligente, proiecte în zona flexibilității și stocării; (9) dezvoltarea de proiecte de hidrogen regenerabil și integrarea sa sectorială; (10) Strategia pentru o Tranziție Justă, pentru a garanta menținerea ocupării forței de muncă și generarea de noi activități în teritoriile afectate de tranziția energetică.

(d) O administrație pentru secolul XXI (5%).

Componente: (11) modernizarea administrației publice (digitalizare – cu accent pe justiție, agențiile de ocupare a forței de muncă, sistemul de sănătate publică, consulate și administrația locală; îmbunătățirea sistemelor de securitate cibernetică; reabilitarea energetică a parcului de clădiri aparținând administrației publice; îmbunătățirea calificării personalului; reformarea și modernizarea sistemului de justiție).

(e) Modernizarea și digitalizarea mediului de afaceri, recuperarea turismului, stimularea Spaniei ca națiune antreprenorială (17,1%).

Componente: (12) Politica Industrială Spania 2030 (plan de digitalizare pentru sistemul sanitar, sectorul auto, comerț și industria agroalimentară; plan de modernizare și sustenabilitate a industriei; plan de promovare a industriilor prioritare „verzi” și a digitalizării; strategia privind economia circulară); (13) stimularea IMM-urilor prin implementarea unui plan de digitalizare, reformarea instrumentelor financiare pentru internaționalizare și diversificare geografică, strategia Spania – Start-Up Nation și un plan de sprijin pentru ecosistemul start-up-urilor tehnologice; (14) plan de modernizare și creștere a competitivității sectorului turistic; (15) conectivitate digitală, securitate cibernetică și lansarea 5G.

(f) Pactul pentru știință și inovare. Consolidarea sistemului național de sănătate (16,5%).

Componente: (16) strategia națională privind Inteligența Artificială; (17) reforma instituțională și consolidarea capacităților sistemului național de știință, tehnologie și inovare; (18) modernizarea și extinderea capacităților sistemului național de sănătate.

(g) Educația și cunoașterea, formarea continuă și consolidarea capacităților (17,5%).

Componente: (19) plan național pentru dezvoltarea competențelor digitale; (20) plan strategic pentru stimularea formării profesionale; (21) modernizarea și digitalizarea sistemului educațional.

(h) Nou sistem de asistență socială și stimularea politicilor de ocupare (5,7%).

Componente: (22) plan-șoc pentru sistemul de îngrijire și consolidarea politicilor de egalitate și incluziune; (23) noi politici publice pentru o piață a muncii dinamică, rezistentă și incluzivă (introducerea de mecanisme permanente de ajustare internă pentru companii în caz de șocuri-șomaj tehnic; reformarea sistemului de politici active de angajare; promovarea politicilor de inserție în muncă pentru beneficiarii venitului minim vital).

(i) Dezvoltarea culturii și sportului (1,1%).

Componente: (24) re-evaluarea sectorului cultural (Statutul Artiștilor, stimularea activităților turistice derivate din evenimente culturale, protejarea patrimoniului cultural); (25) Spania – hub audio-vizual (inclusiv sectorul jocurilor video); (26) dezvoltarea sectorului sportiv.

(j) Modernizarea sistemului fiscal, prin creșterea progresivității și redistribuirea resurselor pentru a realiza o creștere incluzivă și durabilă.

Componente: (27) măsuri de prevenire și combatere a fraudei fiscale; (28) adaptarea sistemului fiscal la realitatea secolului XXI (taxarea anumitor servicii digitale, taxă pe tranzacțiile financiare, impozit de mediu); (29) îmbunătățirea eficienței cheltuielilor publice; (30) îmbunătățirea sustenabilității sistemului public de pensii, în marja Pactului de la Toledo.

Programele prioritare de investiții 2021-2023 includ: strategia pentru o mobilitate durabilă, sigură și conectată (13,2 miliarde EUR), programul de reabilitare a locuințelor și regenerarea urbană (6,8 miliarde, inclusiv un program de locuințe sociale de închiriat cu valoare de 1 miliard), modernizarea administrației publice (4,3 miliarde), planul de digitalizare pentru IMM-uri (4 miliarde), foaia de parcurs 5G (4 miliarde), noua politică industrială 2030 și strategia economiei circulare (3,8 miliarde), planul național de competențe digitale (3,6 miliarde), modernizarea sectorului turistic (3,4 miliarde) și dezvoltarea sistemului național de știință și inovare (3,3 miliarde).

Primul plan strategic co-finanțat prin Planul de Recuperare, Transformare și Reziliență este destinat vehiculului electric și conectat și beneficiază, între 2021-2023, de o finanțare publică de 4,29 miliarde EUR, care va mobiliza o investiție privată suplimentară de 19,7 miliarde EUR. Planul are două linii de acțiune:

- ✓ sprijinirea proiectelor de transformare, cercetare-dezvoltare-inovare, fabricarea vehiculelor/ celulelor de hidrogen/bateriilor, pentru care vor fi alocate 15,24 miliarde EUR (din care 3,13 miliarde EUR prin Plan), astfel:
 - o 14,87 miliarde EUR - pentru producția de vehicule electrice;
 - o 370 milioane EUR - pentru planul de tehnologie auto durabilă, programul sectorial spații de date și programul de inteligență artificială de-a lungul lanțurilor valorice.
- ✓ măsuri conexe care contribuie la dezvoltarea ecosistemului, care vor beneficia de o finanțare totală de 8,75 miliarde EUR (1,13 miliarde prin Plan), dintre care 8,7 miliarde EUR sunt destinate planurilor de instalare a punctelor de reîncărcare, măsurilor de stimulare a achiziționării vehiculelor electrice și stimulentele pentru dezvoltarea de celule de combustibil/inovare în mobilitate electrică/reîncărcare/hidrogen verde.

Programele de investiții 2023-2026 au în vedere: dezvoltarea și integrarea energiei regenerabile, noua economie a îngrijirii, politici publice pentru o piață a muncii dinamică și rezistentă, conservarea zonelor de coastă și a resurselor hidrologice, planul strategic de formare profesională, modernizarea și digitalizarea sistemului educațional, conservarea și restaurarea ecosistemelor și biodiversității, foaia de parcurs pentru hidrogenul verde, infrastructuri electrice/rețele inteligente, modernizarea sistemului de sănătate și strategia națională pentru inteligență artificială.

Finanțarea prin *Next Generation EU* este completată cu peste **79 de miliarde EUR** reprezentând fonduri structurale și fonduri aferente Politicii Agricole Comune aferente perioadei 2021-2027.

2.2 COMERȚUL EXTERIOR AL SPANIEI ÎN 2023.

Conform Organizației Mondiale a Comerțului, Spania este:

- al 19-lea exportator mondial de bunuri: 418,3 miliarde USD, 1,68% din total exporturi la nivel mondial;
- al 10-lea exportator mondial de servicii comerciale¹: 167,46 miliarde USD;
- al 15-lea importator mondial de bunuri: 493,3 miliarde USD, 1,92% din total importuri la nivel mondial;
- al 20-lea importator mondial de servicii comerciale: 86,64 miliarde USD.

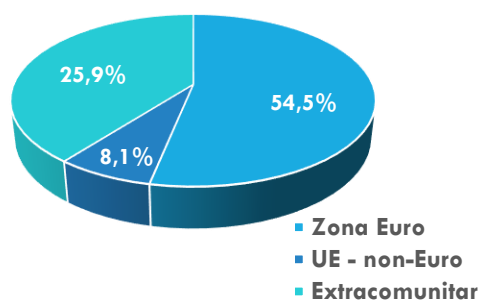
În anul 2023, comerțul exterior spaniol a demonstrat reziliență într-un context de incertitudine internațională și se confruntă cu o încetinire mai ușoară decât cea a UE-27 și a zonei euro în ansamblu.

Schimburile comerciale per ansamblu au crescut față de nivelurile pre-pandemice:

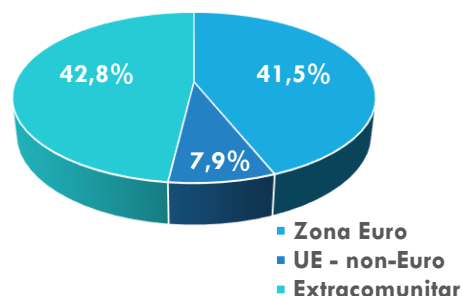
- **exporturile spaniole de bunuri au crescut cu 32,3%** față de 2019, atingând valoarea de **383,69 miliarde EUR**;
- în același timp, **importurile au crescut cu 31,7%** față de 2019, ajungând la **424,25 miliarde EUR**.
- astfel, **balanța comercială a înregistrat un deficit de 40,56 miliarde EUR** în 2023, scăzând de la 5,1% din PIB în 2022 la 2,8% în 2023.

Rata de acoperire export/import este de 90,4%.

Destinațiile exporturilor spaniole în 2023

Piețele de origine ale importurilor spaniole în 2023

- **Comerțul cu țări UE:** excedent 31 miliarde EUR.
- **Comerțul cu țări non-UE:** deficit 74,9 miliarde EUR.

Exporturi.

- Exportul de produse alimentare, auto și semifabricate nechimice a atins un nivel maxim istoric
- Tendința ascendentă observată în ultimii ani în baza de export continuă: numărul exportatorilor obișnuiți de peste 1.000 de euro crește cu 1,7% în 2023, acumulând o creștere de 27% față de 2010.

¹ Total servicii minus serviciile guvernamentale.

Principalele **sectoare exportatoare** spaniole:

Sector	Pondere în total exporturi	Valoare (miliarde EUR)	Evoluție față de 2022
Bunuri de capital	19,5%	74,83	+10,1%
Alimente, băuturi, tutun	17,5%	67,21	+4,6%
Produse chimice	16,8%	64,28	-11,1%
Sector auto	14,1%	53,97	-12,9%
Produse energetice	7,9%	30,4	-20,6%

Principalele țări partenere la export: Franța (59,9 miliarde EUR), Germania (40 mld. EUR), Italia (33 mld. EUR), Portugalia (31,8 mld. EUR), Marea Britanie (22,5 mld. EUR), SUA (18,9 mld. EUR).

- Exporturile către multe dintre principalele piețe, cum ar fi Germania și Italia, au atins cifre record în 2023. Exporturile către alte piețe precum Marea Britanie, Maroc, Polonia, Turcia și America Latină au crescut, de asemenea, considerabil.

Importuri.

Principalele **sectoare importatoare** spaniole:

Sector	Pondere în total importuri	Valoare (miliarde EUR)	Evoluție 2023/2022
Bunuri de capital	22,4%	95,22	+5,9%
Produse chimice	15,8%	67,2	-10,8%
Produse energetice	15%	63,48	-6,6%
Alimente, băuturi, tutun	12,5%	53,1	+2,3%
Sector auto	10,7%	45,34	+17%

Principalele țări partenere la import: Germania (47 miliarde EUR), China (44,2 mld. EUR), Franța (39,6 mld. EUR), Italia (28,3 mld. EUR), SUA (28,3 mld. EUR) și Țările de Jos (20 mld. EUR).

3. CONSTITUIREA SOCIETĂȚILOR/REPREZENTANȚELOR COMERCIALE.

Legislația aplicabilă societăților comerciale în Spania.

- ✓ Decretul Regal nr.18/24.11.2017 privind textul revizuit al Codului Comercial, al Legii societăților comerciale (Decretul Regal 1/2.07.2010) și al Legii auditului (nr.22/20.07.2015).
- ✓ Legea 2/2007 a Societăților Profesionale reglementează modul în care se constituie societățile comerciale prin asocierea liberilor profesioniști.

În materia societăților comerciale, legislația este aliniată la cea a UE și prevede următoarele forme principale de organizare:

- ✓ societate pe acțiuni (S.A.) (societăți bancare, farmaceutice, management de fonduri de pensii, leasing, asigurări, etc.) – capital minim 60.000 EUR;
- ✓ societate anonimă europeană (S.E.), multinațională – capital social minim 120.000 EUR; cadru juridic specific: Regulamentul 2.157/ 08.10.2001 privitor la statutul acestui tip de societate comunitară cu sedii în cel puțin două state membre ale Uniunii Europene; Legea 19/14.11.2005, care adaptează Legea Societăților Comerciale la cazul S.E. în Spania; Legea 31/18.10.2006 care reglementează modalitatea prin care lucrătorii pot deveni acționari ai S.E.
- ✓ societate cu răspundere limitată (S.R.L.) – capital social minim 3.000 EUR;
- ✓ societate cu răspundere limitată debutantă (S.L.N.E.) – capital social minim 3.000 EUR și maxim 120.000 EUR; maxim 5 asociați; particularitățile și facilitățile sunt stabilite prin Legea 7/2003.

Există și posibilitatea de a desfășura activități comerciale, în general în domeniul serviciilor, sub forma PFA (persoană fizică autorizată), fără cerințe de capital minim.

Etapile constituirii unei societăți comerciale în Spania.

1. Obținerea unui Număr de Identificare pentru Străini (*Número de Identificación de Extranjeros-NIE*) pentru persoanele străine care fac parte din Consiliul de Administrație (detalii privind obținerea NIE pe site-ul Ministerului de Interne:

<http://www.interior.gob.es/en/web/servicios-al-ciudadano/extranjeria/ciudadanos-de-la-union-europea/numero-de-identidad-de-extranjero-nie->)

NIE se obține de la Administrația Financiară înainte de solicitarea codului de identificare fiscală pentru companie. La solicitarea NIE trebuie prezentată următoarea documentație:

- Formular tipizat

http://extranjeros.mitramiss.gob.es/es/ModelosSolicitudes/Mod_solicitudes2/15-Formulario_NIE_y_certificados_FEB19.pdf

- Documentul de identitate sau pașaportul original și o fotocopie
- Documentația acreditată a motivelor pentru care se solicită NIE - poate fi cerută direct în Spania, la Delegațiile și Subdelegațiile Guvernului (*Delegaciones y Subdelegaciones del Gobierno*), prin intermediul serviciilor și birourilor de străinătate ale acestora, sau la reprezentanțele diplomatice sau oficiile consulare spaniole situate în țara de reședință a solicitantului.

2. Obținerea unui certificat de disponibilitate a denumirii societății (*Certificado negativo de nombre*) la Registrul Central al Comerțului (*Registro Mercantil Central* www.rmc.es) - valabilitate 3 luni.

3. Solicitarea Numărului provizoriu de Identificare Fiscală (*Numero de Identificación Fiscal provisional*, la Agenția Fiscală teritorială (*Agencia Tributaria*) pe raza căreia își are sediul firma nou constituită (<http://www.agenciatributaria.es/>).
4. Obținerea unui Certificat de depozit de capital (*Certificado de depósito de capital*) – la bancă.
5. Elaborarea statutului societății și înscrierea publică a actului de constituire a societății la notar.
6. Plata Taxei de Transmiteri Patrimoniale si Acte Juridice Documentate (*Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados*) la Direcția Financiară teritorială (*Delegación de Hacienda*) pe raza căreia își are domiciliul firma nou constituită.
7. Înscrierea în Registrul Comerțului (*Registro Mercantil*) în termen de o lună de la data actului notarial de constituire.
8. Solicitarea Numărului definitiv de Identificare Fiscală (*Numero de Identificación Fiscal*) la Administrația Financiară teritorială pe raza căreia își are domiciliul firma nou constituită.
9. Declarația de Investiție Străină (*Declaración de la Inversión Exterior*) în Registrul de Investiții Străine (*Registro de Inversiones Extranjeras*); detalii pe site-ul Secretariatului de Stat pentru Comerț <http://www.comercio.gob.es/en/inversiones-exteriores/declaracion-inversiones-exteriores/Pages/declaracion-inversiones-exteriores.aspx>.
Înregistrare: <http://tramites.administracion.gob.es/comunidad/tramites/recurso/declaracion-de-inversiones-extranjeras-en-espaa/73190fda-1243-47b0-9fd4-8796187e8cc2>
10. Activarea impozitului pe activități economice (*impuesto de actividades económicas/IAE*) la Direcția financiară teritorială pe raza căreia își are domiciliul firma nou constituită.
11. Activarea efectelor taxei pe valoarea adăugată (*impuesto sobre el valor añadido – IVA*) la Direcția financiară teritorială pe raza căreia își are domiciliul firma nou constituită.
12. Înregistrarea pentru asigurări sociale (*seguridad social*) și asigurări de accidente de muncă (*seguros de accidentes laborales*) la Trezoreria Generală de Asigurări Sociale (*Tesorería General de la Seguridad Social*) www.seg-social.es.
13. Înscrierea angajaților la asigurările sociale www.seg-social.es.
14. Obținerea Autorizației de Deschidere (*Licencia de Apertura*) la Departamentul de Urbanism al Primăriei (*Departamento de Urbanismo del Ayuntamiento*) localității pe raza căreia își are domiciliul firma nou constituită.
15. Înregistrarea ca centru laborator (*Centro de Trabajo*) la Direcția Provincială de Muncă și Asigurări Sociale (*Dirección Provincial de Trabajo y Seguridad Social*);
16. Obținerea și legalizarea registrului de înmatriculare (*libro de matrícula*) și a registrului de vizite (*libro de visitas*) la Direcția Provincială a Ministerului Muncii și Imigrării (*Dirección Provincial del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales*).

Dacă toată documentația se prezintă în mod complet și corect, perioada de constituire a unei companii în Spania este de 6-8 săptămâni pentru o societate pe acțiuni, respectiv 4 zile pentru o societate cu răspundere limitată.

Reprezentanța comercială.

Reprezentanța nu este o entitate cu personalitate juridică proprie (nu acționează în mod autonom și nu are o existență de sine stătătoare), ci se subordonează din punct de vedere juridic societății care a constituit-o. Reprezentanța nu acționează în nume propriu, ci numai ca un intermediar între societatea-mamă și partenerii săi comerciali. În desfășurarea activităților sale, reprezentanța poate emite și primi oferte sau comenzi, poate negocia sau încheia contracte, poate efectua activități de informare și reclamă comercială.

Reprezentanța nu se înregistrează la *Registro Mercantil* și se supune regimului de impozitare al veniturilor non-rezidenților.

Compania străină care intenționează să înființeze o reprezentanță în Spania trebuie să desemneze un reprezentant fiscal în Spania. Acesta poate fi o persoană fizică sau o persoană juridică, în ambele cazuri cu domiciliul legal în Spania. Numirea reprezentantului fiscal trebuie făcută în fața notarului, iar acesta trebuie să accepte explicit numirea. Dacă notarul nu este spaniol, documentul de numire respectivă trebuie legalizat.

Odată numit, reprezentantul fiscal trebuie să solicite Administrației Financiare un număr de identificare fiscală pentru reprezentanță. Odată obținut acest număr, reprezentanța poate funcționa în mod legal.

4. SISTEMUL DE IMPOZITARE ȘI DE COMERȚ ÎN SPANIA.

4.1 SISTEMUL FISCAL.

Impozite directe: (a) impozitul pe venitul societăților comerciale; (b) impozitul pe venitul persoanelor fizice; (c) impozitul pe venitul persoanelor ne-rezidente; (d) impozitul pe patrimoniu; (e) impozitul aferent succesiunilor și donațiilor.

(a) Impozitul pe veniturile societăților comerciale

- Lege aplicabilă: legea 27/2014 din 27 noiembrie, privind impozitul pe veniturile societăților comerciale.
- Cote aplicabile:
 - o 25% (cota generală);
 - o 15% (cota pentru companii nou-create – se aplică în primul an de activitate în care generează profit și în anul următor);
 - o Cote speciale: entități de credit, entități de exploatare subterană de hidrocarburi - 30%; cooperative - 20%; entități fără scop lucrativ - 10%.

(b) Impozitul pe venitul persoanelor fizice

Venit	Impozit la nivel central	Impozit la nivelul comunității autonome	Impozit total
Până la 12.450 EUR	9,5%	9,5%	19,0%
Între 12.450 și 20.200 EUR	12,0%	12,0%	24,0%
Între 20.200 și 35.200 EUR	15,0%	15,0%	30,0%
Între 35.200 și 60.000 EUR	18,5%	18,5%	37,0%
Peste 60.000 EUR	22,5%	22,5%	45,0%

Impozite indirecte: (a) taxa pe valoarea adăugată; impozitul pe transmisiuni patrimoniale și acte juridice documentate.

(a) Taxa pe valoare adăugată

- Lege aplicabilă: Legea 37/1992, din 28 de decembrie, privind TVA.
- Cote aplicabile:
 - o Cota generală - 21%;
 - o Cota specială redusă - 10% (produse alimentare, dispozitive medicale, produse optice, locuințe, servicii de transport, servicii turistice/hoteliere, restaurante, lucrări de modernizare/renovare locuințe, produse pentru agricultură – îngrășăminte, semințe, insecticide, etc);
 - o Cota specială super redusă - 4% (produse alimentare de bază, medicamente generice, cărți/reviste, proteze/orteze, etc).

Insulele Canare sunt considerate teritoriu extra-comunitar din punct de vedere al regimului TVA. Astfel, nu se aplică TVA în Insulele Canare, dar există alte tipuri de impozite: taxa pentru consumul local - IGIC (Impozitul general indirect din Canare, 7% cotă generală) și impozitul pe importul de produse în Canare (AIEM) cu o cotă standard de 5% și cote majorate pentru anumite produse până la 25%.

(b) Accize 2022:

- o bere (între 0 și 0,91 EUR/hl, în funcție de alcoolemie);

- produse intermediare cu alcoolemie între 1,2-22% (între 38,48 și 64,13 EUR/hl, în funcție de alcoolemie), CU EXCEPȚIA VINULUI (nu se aplică accize la vin);
- alcool și băuturi derivate (958,94 EUR/hl de alcool pur);
- hidrocarburi: benzina (între 72 și 433,79 EUR/1000 l); motorină (între 72 și 307 EUR/1000 l); uleiuri combustibile (între 3 și 14 EUR/t); GPL (între 15 și 57,47 EUR/t); gaz natural (între 0,15 și 1,15 EUR/GJ); kerosen (între 72 și 306 EUR/1000 l); bioetanol/biometanol (între 72 și 431,02 EUR/1000 l); biodiesel (între 72 și 307 EUR/1000 l);
- tutun: trabucuri (15,8%, minim 41,5 EUR/1000 unități); țigări (51%, minim 27,4 EUR/1000 unități);

(c) Impozitul pe transmisiuni patrimoniale si acte juridice documentate se plătește la transferul unui activ imobiliar sau la operațiunile de mărire de capital. Valoarea sa variază în funcție de comunitatea autonomă în care are sediul compania.

Impozite locale: (a) impozitul pe bunuri imobile; (b) impozitul pe activități economice; (c) impozitul pe construcții, instalații și lucrări; (d) impozitul aplicat plusvalorii terenurilor intravilane. Valoarea impozitelor locale variază în funcție de comunitatea autonomă/provincia/localitatea în care are sediul compania.

4.2 SISTEMUL DE COMERȚ.

Legislația comercială, în general, și cea privind comerțul exterior, în particular, sunt cele aplicate în Uniunea Europeană și se caracterizează prin libera circulație a bunurilor și serviciilor. De aceeași libertate se bucură și regimul investițiilor.

Persoanele fizice și juridice, atât spaniole cât și străine, au posibilitatea de a desfășura **activități comerciale** în Spania prin:

- Înființarea unei societăți comerciale spaniole cu personalitate juridică proprie: cele mai utilizate tipuri de companii sunt societatea pe acțiuni (S.A.) și societatea cu răspundere limitată (S.L.);
- Înregistrarea ca Persoană autorizată cu răspundere limitată, care permite desfășurarea unor activități, în special în sectorul serviciilor;
- Înregistrarea unei sucursale/sediu permanent. Nu există personalitate juridică proprie, activitățile desfășurându-se în numele societății-mamă.
- *Joint ventures*: prin asocierea cu oameni de afaceri rezidenți în Spania, sub una din următoarele forme:
 - Agrupacion de Interes Economico (A.I.E.) (Asociere în scop economic) sau Agrupacion Europea de Interes Economico (A.E.I.E.);
 - Union Temporar de Empresas (U.T.E.) (Asociere temporară a firmelor);
 - Asocierea în participațiune („La cuenta en participacion”);
 - Joint ventures prin crearea de S.A. sau S.L.

Fără a constitui o firmă nouă, fără asocierea cu companii existente și fără a înregistra un sediu pentru operațiuni în Spania, variantele pentru **realizarea de operațiuni comerciale** sunt următoarele:

- operarea în baza unui contract cu un distribuitor local;
- operarea în baza unui contract cu un agent local;
- operarea în baza unui contract cu un comisionar local;
- operarea în baza unui contract de franșiză.

 Din anul 2021, **plățile în numerar** sunt limitate la 1.000 EUR (tranzacții între rezidenți), respectiv la 10.000 EUR (tranzacții cu nerezidenți).

Comerțul electronic.

În 2023, comerțul electronic a depășit valoarea de 84 miliarde EUR, în creștere cu 16,3% față de 2022.

Cu un nivel ridicat de penetrare a internetului (86%), potențialul de comerț electronic este ridicat în Spania. Există trei tendințe principale pe piața de comerț electronic din Spania: (1) logistica a devenit un diferențiator critic pentru vânzătorii spanioli de la introducerea serviciului Amazon Prime; (2) Spania are una dintre cele mai mari rate de penetrare a telefoanelor inteligente din UE (82% în 2019), ceea ce stimulează creșterea comerțului electronic; (3) pe măsură ce piața se extinde, nevoia de a integra AI, big data și *chatbots* devine tot mai relevantă pentru actorii din sector. Principalele categorii de produse/servicii achiziționate online în 2023: turism, cu 8,5% din total; moda, cu 7,3%, respectiv transportul aerian, cu 5,5%.

Cardurile de credit sunt printre cele mai utilizate metode de plată în comerțul electronic (90%), urmate de Pay Pal. AliExpress & Wallapop sunt cele mai populare aplicații de vânzare cu amănuntul de pe dispozitivele mobile în Spania. 83% dintre cumpărăturile online au fost realizate de pe pagini web spaniole.

Computerul continuă să fie principalul dispozitiv de cumpărături online (79%), dar continuă să piardă teren în comparație cu telefonul mobil. Persoanele care nu utilizează telefonul pentru achiziții online sunt cumpărătorii în vârstă, care cheltuiesc mai puțin decât media; principalele motive pentru care nu cumpără prin telefonul mobil sunt lipsa de confort și dimensiunea ecranului.

94,4% din comerțul electronic transfrontalier se realizează în magazine online din Uniunea Europeană.

Marketingul direct continuă să fie o activitate promoțională eficientă în Spania, în ciuda progresului constant al comerțului electronic. Spania este a 4-a cea mai mare piață B2C din UE.

Social media. Media tradițională.

Sunt 28 de milioane de utilizatori activi de social media în Spania (60% din totalul populației), dintre care 24 milioane sunt utilizatori de rețele sociale pe dispozitive mobile. Facebook este cel mai folosit canal de social media în scop comercial din Spania (89%), urmat de Instagram (72%), WhatsApp (50%), YouTube (48%) și Twitter (34%). Totuși, 51% dintre consumatori verifică site-ul oficial al mărcii înainte de a cumpăra, comparativ cu doar 27% care verifică rețelele de socializare ale mărcii respective.

Spania are mai multe ziare și reviste/capita decât orice altă țară europeană: peste 140 de publicații diferite (centrale, regionale, locale). Deși doar 22,7% dintre spanioli citesc zilnic presa scrisă, ziarele modelează agenda de știri și conținutul programelor mass-media difuzate, având, de obicei, o linie editorială care favorizează un anumit grup politic. Ziarul sportiv Marca <https://www.marca.com/> este cel mai popular (1.744.000 de cititori). Principalele cotidiene generaliste sunt El País, El Mundo, ABC, La Razón, La Vanguardia, El Periódico.

Fiecare gospodărie spaniolă are un televizor. Televiziunea este cel mai urmărit canal mass-media (85% dintre spanioli). Orele maxime de vizualizare sunt între 14-16 și 21-23.30. Principalele posturi urmărite sunt Radio Televisión Española (TVE 1 și TVE 2, posturi publice), Antena 3, Telecinco, La Sexta și Cuatro TV. Aproximativ 57,5% dintre spanioli ascultă radioul în fiecare zi aproape 2 ore, iar radioul rămâne cel mai de încredere canal de știri. Principalele posturi de radio sunt Cadena SER, COPE, RNE și Onda Cero.

5. PROGRAME DESTINATE MEDIULUI DE AFACERI.

Fiecare nivel al administrației spaniole – central, regional, provincial și local - administrează diverse programe de sprijin pentru companiile înregistrate în Spania:

- ✓ **La nivel local** - programe derulate de administrațiile locale (incubatoare de afaceri gestionate de primării; birouri pentru relația cu antreprenorii în cadrul primăriilor - *Punto de Atención al Emprendedor*, etc.).
- ✓ **La nivel regional** - fiecare comunitate autonomă/provincie gestionează subvenții și programe proprii de sprijin pentru antreprenori.

Ghidul programelor de sprijin la nivel regional/local **pentru crearea de companii** poate fi descărcat de aici:

[http://www.ipyme.org/ layouts/15/ipyme/guiaayudascreacionempresas.aspx](http://www.ipyme.org/layouts/15/ipyme/guiaayudascreacionempresas.aspx).

- ✓ **La nivel național** - diverse programe derulate de organisme ale administrației centrale:
 - **ENISA** www.enisa.es: instrumente de finanțare pentru start-up-uri și IMM-uri;
 - **Ministerul Industriei și Turismului**:
 - <https://www.mintur.gob.es/PortalAyudas/Paginas/convocatorias-ayudas.aspx> - linii de finanțare pentru clustere, reindustrializare, pentru R&D, pentru digitalizare, etc.
 - <https://www.mintur.gob.es/PortalAyudas/AgrupacionesEmpresariales/Paginas/Index.aspx> - linii de finanțare pentru Industria Conectată 4.0
 - **CDTI** - Centrul pentru Dezvoltare Tehnologică Industrială <https://www.cdti.es/> - instrumente de finanțare pentru companiile tehnologice;
 - **ICO** - Institutul de Credit Oficial <https://www.ico.es/web/ico/home>: linii de finanțare de până la 12,5 milioane EUR pentru companii cu activități în domeniul productive; factoring; garanții; participare la capital;
 - **ICEX** - Institutul de Comerț Exterior www.icex.es: instrumente de sprijin pentru activități de export și pentru investiții în străinătate;
 - **COFIDES** www.cofides.es: instrumente de sprijin pentru investițiile spaniole în străinătate;
 - Programul de Sprijin pentru Femeile Antreprenor (**PAEM**) – consultantă și microcredite de maxim 25.000 EUR pentru femeile antreprenor.

De asemenea, Camerele de Comerț din 13 comunități autonome derulează programul **Spania Antreprenorială** (*España Emprende* <https://emprende.camara.es/>), prin intermediul căruia se oferă consiliere gratuită în toate etapele de viață ale companiei: clarificarea ideii de afaceri, crearea companiei, dezvoltarea acesteia și eventualul *exit*.

6. RELAȚIILE ECONOMICE ROMÂNNO-SPANIOLE.

Începând cu anul 2013, relațiile româno-spaniole se situează la nivelul de Parteneriat Strategic, care presupune consolidarea relațiilor bilaterale într-o serie de domenii prioritare pentru ambele țări: economie, infrastructură, energie, politici europene, afaceri interne și agricultură.

Spania continuă să fie unul dintre principalii parteneri economici ai României: al 11-lea partener comercial (al 9-lea în UE), a 10-a piață de export și al 9-lea investitor străin în România.

6.1 COMERȚUL BILATERAL DE MĂRFURI.

Schimburile comerciale ale României cu Regatul Spaniei se derulează în baza Tratatului de Aderare, semnat la Luxemburg în data de 25 aprilie 2005, cu respectarea principiilor instituite de regulile pieței interne comunitare și cele ale politicii comerciale comune a Uniunii Europene.

După anul 1990 relațiile comerciale româno-spaniole au avut o evoluție deosebit de bună. Astfel, de la un volum al schimburilor comerciale de aprox. 50 milioane USD în anul 1990, s-a ajuns la schimburi de 245 milioane USD în anul 2000, peste 3 miliarde EUR în anul 2015 și peste 6 miliarde EUR în anul 2022.

- Milioane EUR -

	1990 (\$)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 -SI-
Total	49,9	3.906,74	4.306,01	4.513,61	3.829,23	4.682,78	6.088,87	6.434,16	3.388,71
Export	42,8	1.869,94	2.097,63	2.101	1.835,99	2.226,51	2.866,09	3.002,23	1.494,69
Import	7,1	2.036,80	2.208,39	2.412,61	1.993,24	2.456,27	3.222,78	3.431,93	1.894,02
Sold	35,7	-166,86	-110,76	-311,61	-157,25	-229,76	-371,42	-429,7	399,33

În anul 2023 a fost atins un nivel record al schimburilor comerciale bilaterale, cu un volum total de peste 6,43 miliarde EUR, în creștere cu aprox. 5,7% față de anul 2022.

Trendul crescător din ultimii ani continuă și în anul 2024; la 30 iunie volumul schimburilor bilaterale este de 3.388,71 milioane euro, în creștere cu 9,92% față de primul semestru al anului 2023.

EXPORTURILE românești în Spania au înregistrat un nivel de 1.494,69 milioane EUR, în creștere cu 5,84% față de primele 6 luni ale anului 2023, reprezentând 3,23% din totalul exporturilor românești (locul 10).

Principalele grupe de produse EXPORTATE în Spania (SI 2024) :

Grupă de produse	Valoare export (mil. Euro)	% total exporturi
Automobile, tractoare, biciclete, alte vehicule și mijloace de transport	403	26,96%
Mașini, aparate, materiale electrice și părți ale acestora	395	26,43%
Mase plastice și articole de cauciuc	128	8,61%
Produse ale regnului vegetal / cereale	113	7,57%
Metale comune și articole metalice	101,9	6,81%
Aparate optice, fotografice și de măsură	78,4	5,24%

Primii 10 exportatori români în Spania: Ford Romania (auto), Autoliv Romania (componente/accesorii auto), Automobile Dacia (auto), Robert Bosch (echipamente electrice), Adient (componente/accesorii auto), Cofco International (trader agricol), Continental Automotive (componente/accesorii auto), Michelin Romania (anvelope), Cargill Agricultura (trader agricol), British American Tobacco (produse tutun).

IMPORTURILE de produse spaniole în România au atins nivelul de 1.894,02 milioane euro, în creștere cu 13,37% față de primele 6 luni ale anului 2023, reprezentând 3,09% din totalul importurilor românești (locul 11).

Principalele grupe de produse IMPORTATE din Spania (SI 2024) :

Grupă de produse	Valoare import (mil. Euro)	% total importuri
Mașini, aparate, materiale electrice și părți ale acestora	497	26,26%
Automobile, tractoare, biciclete, alte vehicule și mijloace de transport	317	16,77%
Animale vii și produse ale regnului animal / carne	217	11,49%
Produse ale industriei chimice	166	8,74%
Metale comune și articole metalice	144	7,64%
Articole de îmbrăcăminte/confecții	135,6	7,16%

Primii 10 importatori români de produse spaniole: Automobile Dacia SA (auto), Ford Romania (auto), Porsche Romania (distribuție auto), Zara (retail confecții), Renault Commercial Roumanie (distribuție auto), Kaufland (retail), Decathlon (retail), Dedeman (retail), Metrou Cash & Carry (retail), Carrefour (retail).

Balanța comercială la 30 iunie 2024 a înregistrat un sold de 399,33 milioane EUR favorabil părții spaniole.

6.2 COMERȚUL BILATERAL DE SERVICII.

Conform statisticilor BNR, comerțul cu servicii România-Spania a totalizat 1,876 miliarde EUR în anul 2023. Exporturile românești de servicii spre Spania au fost de 1111,4 milioane EUR (67% reprezintă exporturi de servicii de transport), iar importurile la 764,6 milioane EUR (52,5% reprezintă servicii turistice), rezultând un excedent de 346,8 milioane EUR pentru partea română.

Structura comerțului cu servicii pe relația Spania în anul 2023:

	Export	Import	Sold
Servicii de transport, din care:	746,0	104,3	641,8
<i>Servicii de transport rutier de mărfuri</i>	721,3	71,4	649,9
Alte servicii pentru afaceri, din care:	105,8	146,7	-41,0
<i>Servicii de cercetare-dezvoltare</i>	35,0	10,6	24,4
<i>Servicii de consultanță profesională și managerială</i>	26,8	28,4	-1,6
<i>Servicii tehnice, comerciale și alte servicii pentru afaceri</i>	44,0	107,7	-63,7
Turism/călătorii	77,8	401,8	-324
Servicii de telecomunicații, informatice și informaționale	69,3	61,5	7,8
Servicii de prelucrare a bunurilor aflate în proprietate terților	47,4	1,8	45,6
Servicii de construcții	32,2	3,8	28,4
Servicii de asigurare și ale fondurilor de pensii	17,5	5,4	12,1

6.3 ASPECTE GENERALE PRIVIND STRATEGIA DE INTRARE PE PIAȚĂ.

- Pentru a realiza primul contact cu un posibil partener spaniol, **discuțiile față-în-față dau cele mai bune rezultate**. Spaniolii se așteaptă la o relație personală cu furnizorii și partenerii de afaceri. În general, încercările de a stabili o relație de afaceri cu un importator/distribuitoare/retailer spaniol prin email sau telefon nu duc la rezultate concrete.

Notă: este utilă participarea la principalele târguri internaționale din Spania (Capitolul 7), ca expozant sau doar ca firmă vizitatoare, pentru a realiza primul contact personal cu companiile spaniole potențial interesate de produsele românești, discuțiile putând continua ulterior prin telefon/email.

- Spaniolii sunt **relativ formali în relațiile de afaceri**, similar cu Italia și Franța. Se recomandă ținuta de afaceri.
- Spaniolii tind să fie **conservatori în obiceiurile de cumpărare**. Brandurile recunoscute se bucură de un succes rapid. Marii achizitori sunt mai confortabili în relațiile cu firme mari, consacrate sau recunoscute ca lideri în sectoarele lor.
- Conform unui studiu EY, sub 15% din managerii locali vorbesc limba engleză. **Spaniola rămâne principala limbă pentru afaceri în Spania.**

De aceea, este recomandabil ca materialele promoționale să fie realizate în spaniolă și pagina web a companiei să aibă și o versiune în această limbă. Firmelor românești care participă la târguri în Spania li se recomandă prezența unui angajat vorbitor de spaniolă sau angajarea unui traducător pe plan local. La întâlnirile de afaceri, în general, este nevoie de traducător de spaniolă.

- Practicile comerciale în Spania sunt similare cu cele din alte state ale Europei Occidentale, în care **prețul și calitatea sunt factorii prioritari în decizia de cumpărare**. Alte elemente care contează semnificativ în deciziile de achiziție local sunt **termenii de plată, marketingul, suportul tehnic și serviciul post-vânzare**. Nu în ultimul rând, **relațiile sunt încă foarte importante** în realizarea de vânzări în Spania, în special în vânzările către clienții mari.
- **Termenii de plată** sunt, de regulă, între 15 și 90 de zile. În medie, companiile private plătesc la 60 de zile, dar marile corporații și marii retaileri impun condiții de plată mai lungi, de până la 4-6 luni.
- Procesul de luare a deciziilor în cadrul unei companii spaniole este ușor diferit de cel din piețele anglo-saxone. În Spania, **executivii de top iau deseori decizii care ar fi luate la niveluri inferioare în SUA sau UK**. Decizia se ia în general după analiza în diverse departamente, ceea ce face procesul de vânzare mai lung. Un „da” inițial poate însemna că firma va analiza situația, dar nu neapărat că va cumpăra produsul.
- Cele mai importante firme spaniole din sectorul bancar, telecomunicații, infrastructură și energie au devenit **lideri mondiali**. Spania găzduiește zeci de companii multinaționale de origine spaniolă, inclusiv 5 dintre cele mai mari 15 companii de construcții din lume (ACS, Ferrovial, Sacyr, FCC, OHL) și a 2-a cea mai mare companie de telefonie din Europa (Telefónica). Deciziile de achiziții pentru aceste companii continuă să fie preponderent luate în Spania.
- Spania este formată din 17 comunități autonome cu grade diferite de autonomie și identitate culturală. **Principalele hub-uri economice spaniole se concentrează în jurul Madridului și Barcelonei**, unde își au sediile majoritatea distribuitorilor/importatorilor, filialele principalelor companii străine și agențiile guvernamentale cu atribuții în domeniul economic. Secțiunea „Regiuni” din site-ul Invest in Spain include detalii despre fiecare regiune spaniolă, inclusiv sectoarele principale de oportunități și investiții <http://www.investinspain.org/invest/en/regions/index.html>.
- **Rapoarte privind bonitatea companiilor spaniole** sunt furnizate de companii specializate (<https://www.informa.es/>, <https://www.axesor.es/>, etc) sau de camerele de comerț locale.
- **Biroul de promovare comercială și economică a României în Spania** facilitează obținerea de informații sectoriale, baze de date sectoriale cu importatori/distribuitori spanioli și contactul inițial cu posibili parteneri spanioli, și sprijină logistic participarea companiilor românești la târguri în Spania și organizarea de evenimente promoționale pe piața locală.

Biroul de Promovare Comercial-Economică Madrid

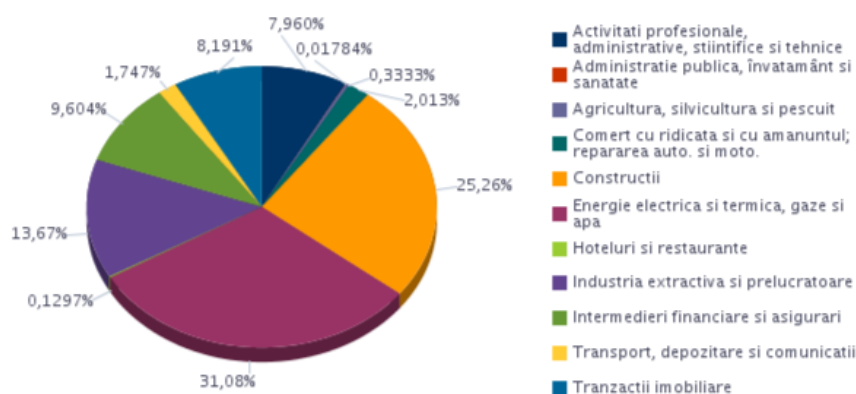
Tel: +34 913454553 , E-mail: madrid.economic@mae.ro

6.4 Investiții spaniole în România.

Anul 2023 și primul semestru al anului 2024 se caracterizează prin menținerea interesului companiilor spaniole pentru investițiile în România, atât prin extinderea unor proiecte anterioare cât și prin inițierea de noi proiecte de investiții.

La data de 30 iunie 2024:

- erau înregistrate în România 6.902 companii românești cu capital spaniol (cca. 1,714 miliarde EUR)
- ponderea investițiilor spaniole în totalul investițiilor străine în România este de 3,52%, situându-se pe locul 9 în clasamentul capitalului străin investit în România.
- structura pe domenii de activitate a capitalului social subscris de societățile cu participare de capital spaniol este următoarea:

6.5 Investiții românești în Spania.

Suma netă a fluxurilor investițiilor românești în Spania din 1993 până în 2024 (martie) a fost de cca. 35 milioane euro², realizate preponderent în sectorul serviciilor de transport rutier, comerțului și construcțiilor.

Există numeroase companii spaniole - majoritatea micro-întreprinderi și IMM-uri - create de antreprenori români rezidenți în Spania, cu precădere în contextul furnizării de produse/servicii pentru comunitatea românească, în sectoare precum: construcții și materiale de construcții, transporturi auto, consultanță profesională, media, restaurante și alimentație, distribuție, etc.

Nu în ultimul rând, românii reprezintă al 2-lea cel mai mare grup de profesioniști străini înregistrați ca persoane fizice autorizate în Spania, cu peste 46.100 de persoane.

² Se estimează că valoarea totală a investițiilor românești în Spania este mai mare, însă o mare parte a investițiilor realizate de cetățenii români rezidenți în Spania figurează în statisticile autorităților spaniole ca investiții spaniole (cele înregistrate în baza adresei de rezidență din Spania a investitorului), chiar dacă investitorul are cetățenie română.

7. TÂRGURI ȘI EXPOZIȚII INTERNAȚIONALE IMPORTANTE ORGANIZATE ÎN SPANIA.

Programul principalelor evenimente expoziționale din Spania în 2024 :

Luna	Perioada	Manifestare expozițională	Oraș	Website
IT, TEHNOLOGII DIGITALE, TELECOMUNICAȚII, ELECTRONICE				
Februarie	26-29.02	MOBILE WORLD CONGRESS / 4YFN – Salon de antreprenariat/ start-ups în domeniul tehnologiilor mobile	Barcelona	https://www.mwcbarcelona.com/ http://www.4yfn.com/
Mai	21-23.05	IoT Solutions WORLD CONGRESS	Barcelona	https://www.iotsworldcongress.com/
Octombrie	16-17.10	Madrid TECH SHOW – Târg/congres de eCommerce, Marketing Digital, Hosting & Cloud, Social Media, tehnologii mobile, IoT.	Madrid	https://www.madridtechshow.es/
Noiembrie	5-7.11	SMART CITY EXPO World Congress /TOMORROW.MOBILITY World Congress	Barcelona	https://smartcityexpo.com/ https://www.tomorrowmobility.com/
BIJUTERII ȘI ACCESORII				
Februarie/ Septembrie	8-11.02 12-15.09	BISUTEX - Târgul Internațional de bijuterii și accesorii	Madrid	http://www.ifema.es/bisutex
Septembrie	12-15.09	MADRIDJOYA - Salonul internațional de bijuterii, ceasuri, tendințe urbane	Madrid	https://www.ifema.es/madrid-joya
CONFECȚII ȘI MAROCHINĂRIE				
Februarie / Septembrie	9-11.02 13-15.09	MOMAD - Salonul internațional de confecții, încălțăminte și accesorii	Madrid	http://www.ifema.es/momad
Octombrie	16-17.10	FUTURMODA - Salonul internațional pentru pielărie, încălțăminte și marochinărie	Alicante	https://www.futurmoda.es
MOBILĂ, DECORAȚIUNI, ACCESORII				
Martie	12-15.03	Feria del Mueble	Zaragoza	https://www.feriazaragoza.es/feria-del-mueble-2024
Septembrie	30.09-2.10	HABITAT	Valencia	https://www.feriahabitatvalencia.com
Octombrie	17-20.10	FIRAHOGAR - Salon de mobilă, echipamente pentru casă și decorațiuni interioare	Alicante	https://www.feria-alicante.com/ferias/
CONSTRUCȚII ȘI MATERIALE DE CONSTRUCȚII				
Februarie	26.02-1.03	CEVISAMA – Salonul pentru ceramică și materiale sanitare	Valencia	https://cevisama.feriavalencia.com/
Martie	19-21.03	REBUILD – Salon/congres internațional pentru materiale și soluții de construcții inteligente 4.0	Madrid	https://www.rebuildexpo.com/
Aprilie	4-6.04	FIRAMACO – Târg pentru materiale de construcții, renovări și reabilitări	Alicante	https://www.feria-alicante.com/ferias
Noiembrie	5-8.11	CONSTRUTEC – Săptămâna internațională a construcțiilor	Madrid	https://www.ifema.es/construtec

SECTORUL AGRO-ALIMENTAR				
Martie	18-21.03	ALIMENTARIA / Hostelco	Barcelona	https://www.alimentaria.com/ https://www.hostelco.com/
Aprilie	22-25.04	SALON GOURMETS – Salonul internațional de alimente și băuturi de calitate	Madrid	https://www.gourmets.net/salon
Iunie	4-5.06	ORGANIC FOOD Iberia - Târg profesional internațional pentru sectorul alimentar ecologic	Madrid	https://www.organicfoodiberia.com/es/bienvenido/
Octombrie	8-10.10	FRUIT ATTRACTION – Târg internațional pentru industria de fructe și legume	Madrid	https://www.ifema.es/fruit-attraction
INDUSTRIE				
Noiembrie	20-21.11	Advanced Manufacturing – salon dedicat viitorului producției industriale	Madrid	https://www.advancedmanufacturingmadrid.com/es/
Noiembrie	20-21.11	METAL Madrid - Târg de inovare industrială	Madrid	http://www.metalmadrid.com
Noiembrie	20-21.11	COMPOSITES Madrid - Târg internațional pentru materiale compozite și aplicațiile acestora	Madrid	https://www.metalmadrid.com/es/composites-madrid/
Noiembrie	20-21.11	ROBOMÁTICA - Salon internațional pentru automatizare și robotică industrială	Madrid	https://www.metalmadrid.com/es/robomatica/
AMBALAJE, DISTRIBUȚIE				
Mai	7-10.05	HISPACK – Târg pentru industria de packaging	Barcelona	https://www.hispack.com/en/
Octombrie	8-10.10	FRESH FOOD LOGISTICS - Salon internațional pentru sisteme de distribuție, logistică și manipulare	Madrid	https://www.ifema.es/fresh-food-logistics-fair
Noiembrie	27-28.11	EMPACK - Salon pentru ambalaje, sisteme de distribuție și automatizare	Madrid	https://www.empackmadrid.com/es
AUTO/TRANSPORTURI/LOGISTICA				
Mai	22-26.05	FIRAUTO + EXPOCAR	Alicante	https://firalacant.com/ferias/firauto-expocar-mayo-2024/
Mai	10-12.05	Madrid CAR EXPERIENCE – Salonul auto/moto	Madrid	https://www.ifema.es/madrid-car-experience
Septembrie	24-25.09	Greencities & S-MOVING - Forum internațional pentru mobilitate inteligentă/autonomă/conectată	Malaga	https://greencities.fycma.com/?lang=en
Noiembrie	27-28.11	Logistics & Distribution	Madrid	https://www.logisticsautomationmadrid.com/en/
Decembrie	4-8.12	Salon OCASION	Barcelona	https://www.salonocasion.com/
TURISM				
Ianuarie	24-28.01	FITUR	Madrid	https://www.ifema.es/fitur
Martie	15-17.03	B-Travel	Barcelona	http://www.b-travel.com/
Noiembrie	19-21.11	IBTM World – târg internațional pentru turismul de afaceri	Barcelona	https://www.ibtmworld.com/

8. INSTITUȚII ȘI ORGANIZAȚII ÎN SPANIA. CONTACTE UTILE.

- ✓ Ministerul Industriei și Turismului – <https://www.mincotur.gob.es>
- ✓ Ministerul Economiei, Comerțului și Afacerilor – <https://www.mineco.gob.es>
- ✓ ENISA – <https://www.enisa.es/>
- ✓ Institutul Spaniol de Comerț Exterior – <https://www.icex.es/icex/es/index.html>
- ✓ COFIDES – Compania Spaniolă pentru Finanțarea Proiectelor de Dezvoltare <http://www.cofides.es/en/>
- ✓ Camera de Comerț a Spaniei – <http://www.camara.es/>
- ✓ Camerele de Comerț și Industrie ale Comunităților Autonome – www.camerdata.es/php/Home/camaras_comercio.php
- ✓ Compania Spaniolă de Asigurare a Creditelor pentru Export – <http://www.cesce.com>
- ✓ Institutul de Dezvoltare Madrid – <http://institutodedesarrollo.es/>
- ✓ Invest in Madrid
- ✓ ACCIÓ (Agenția de promovare a comerțului și investițiilor a comunității autonome Catalonia) – <http://www.catalonia.com/en/>
- ✓ Agenția de promovare a orașului Barcelona (Barcelona Activa) – <https://www.barcelonactiva.cat/barcelonactiva/en/index.jsp>
- ✓ Centrul de Expoziții Madrid (IFEMA) – <http://www.ifema.es>
- ✓ Centrul de Expoziții Barcelona (FIRA) – <http://www.firabarcelona.com/en/>

Principalele organizații de afaceri din Spania:

- ✓ CEOE – Confederația Asociațiilor Patronale Spaniole <https://www.ceoe.es/en/>
- ✓ Asociația Spaniolă a Producătorilor și Distribuitorilor <https://www.aecoc.es/>
- ✓ Confederația Spaniolă de Comerț <http://www.cec-comercio.com/>
- ✓ Asociația Națională a Companiilor de Distribuție Mari și Medii <http://www.anged.es>
- ✓ Asociația Companiilor Industriale Internaționalizate <https://www.amec.es/>
- ✓ Asociația Spaniolă a Producătorilor de Automobile și Camioane <https://anfac.com/>
- ✓ Asociația Spaniolă a Sectorului de Componente Auto <https://www.sernauto.es/en>
- ✓ AMETIC – Asociația Industriei Tehnologice <https://ametic.es/en>
- ✓ Asociația Sectorului Prelucrărilor Mecanice <https://www.afmec.es/>
- ✓ Asociația Companiilor de Inginerie, Montaj, Întreținere și Servicii Industriale <http://www.ademi.com>
- ✓ Confederația Spaniolă a Sectorului Produselor Metalice <http://www.confemetal.es>
- ✓ Uniunea Companiilor Siderurgice <http://www.unesid.org>
- ✓ Federația Industriei Confecțiilor <https://fedecon.es/>
- ✓ Asociația Comercianților de Produse Textile și Produse din Piele <https://www.acotex.org/>
- ✓ Asociația Spaniolă de *Franchising* <http://www.franquiciadores.com/>

- ✓ Federația Spaniolă a Industriei Alimentare și a Băuturilor <http://fiab.es/>
- ✓ Asociația Distribuitorilor de Produse Alimentare <http://www.asedas.org/>
- ✓ Asociația Spaniolă de Comerț Exterior cu Cereale și Produse Derivate <https://www.aecec.es/>
- ✓ Federația Spaniolă a Industriei Lactate <http://fenil.org/>
- ✓ Asociația Spaniolă a Industriei Lemnului <https://www.aeim.org/>
- ✓ Asociația Importatorilor de Mașini Unelte <http://aimhe.org/>
- ✓ Asociația Națională a Producătorilor și Importatorilor de Produse Electrodomestice <http://www.anfel.org/>
- ✓ Federația Spaniolă a Comercianților de Produse Electrodomestice <http://www.fece.org>
- ✓ Asociația Producătorilor și Importatorilor de Bunuri de Capital pentru Sectorul Auto <http://afiba.org/>
- ✓ Asociația Spaniolă a Jocurilor Video <http://www.aevi.org.es/>
- ✓ Asociația Spaniolă pentru Inteligență Artificială <http://www.aepia.org/aepia/>
- ✓ Asociația Spaniolă pentru Digitalizare www.digitales.es
- ✓ Asociația Spaniolă de Robotică și Automatizare <https://www.aer-automation.com/>

9. ALTE INFORMAȚII UTILE.

Lista zilelor nelucrătoare în Spania - 2024

(suplimentar, există zile nelucrătoare la nivelul fiecărei Comunități Autonome spaniole)

1 ianuarie	-	Anul Nou
6 ianuarie	-	Epifania
28 martie	-	Joia Mare
29 martie	-	Vinerea Mare
31 martie	-	Paștele Catolic
1 mai	-	Ziua Muncii
15 august	-	Adormirea Maicii Domnului
12 octombrie	-	Ziua Națională a Spaniei
1 noiembrie	-	Ziua tuturor Sfinților
6 decembrie	-	Ziua Constituției spaniole
8 decembrie	-	Inmaculada Concepción
25 decembrie	-	Prima zi de Crăciun

10. DATE DE CONTACT.

Ambasada României în Regatul Spaniei:

Avda. Alfonso XIII, nr. 157, 28016 Madrid, Spania

Tel: +34 913599425

E-mail: madrid@mae.ro

Biroul de Promovare Comercial-Economică Madrid:

Tel: +34 913454553

E-mail: madrid.economic@mae.ro

Website: www.madrid.mae.ro

SURSE.

- **Guvernul Spaniei**
- **Ministerul Industriei și Turismului - Spania**
- **ICEX - Spania**
- **Banca Spaniei**
- **Agenția de Administrare Fiscală - Spania**
- **Institutul Național de Statistică (INE) - Spania**
- **CEOE - Spania**
- **FUNCAS - Spania**
- **EUROSTAT**
- **OECD**
- **Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului - România**
- **Institutul Național de Statistică (INS) - România**
- **ONRC - România**
- **Agenția Română de Investiții și Comerț Exterior / ARICE – România**